

סיכום פעילות כן לזקן - שנת 2017

7/1/2018

"כן לזקן" (ע"ר), הינו ארגון התנדבותי שהוקם בשנת 2004 בסיוע הקרן לירושלים, במטרה לשמור ולקדם את זכויות הזקנים בישראל. "כן לזקן" מקדם את מטרותיו באמצעות הפעלת **מוקד זכויות** טלפוני המסייע לקשישים במיצוי זכויותיהם ו**פעילות ציבורית** לקידום כלל זכויות הזקנים ומניעת פגיעה בהם.

בזכות פעילותנו הושבו עד היום לציבור הזקנים מעל 600 מיליון ₪.

"כן לזקן" קיבל תעודות ופרסים רבים כולל פרס יו"ר הכנסת בשנת 2014, ו"תו מידות לאפקטיביות". פעילות הארגון מתבססת על תרומות בלבד.

א. מוקד הזכויות

מוקד הזכויות של "כן לזקן" הוקם על מנת לתת מענה לקשישים ובני משפחותיהם הזקוקים לסיוע במיצוי זכויותיהם. המתנדבים המומחים של "כן לזקן" מסייעים לפונים במימוש זכויותיהם בכל תחומי החיים כגון: בריאות, דיור, ניצולי שואה, ביטוח לאומי, גמלת סיעוד, ביטוח סיעודי, עובדים זרים ועוד. הסיוע ניתן חינם בטל' *2284 על ידי כ- 25 מתנדבים בשפות עברית ורוסית. עד היום נענו במוקד הזכויות מעל ל- 50,000 פניות ושווי הזכויות, השירותים והכספים שהושבו להם מגיע למיליוני ₪.

למידע נוסף ולתרומות בקרו באתרנו kenlazaken.org.il

המועצה המייעצת

פרופ' אריאלה לבנשטיין	פרופ' יעקב קופ - יו"ר
פרופ' פייסל עזאזה	ד"ר משה איזק
פרופ' מנחם פיינרו	עו"ד ימימה נבאי
עו"ד אביגדור פלדמן	פרופ' יעקב גינדין
ד"ר זאב פרידמן	פרופ' שירה הנטמן
פרופ' יוחנן שטסמן	פרופ' חנה יבלונקה

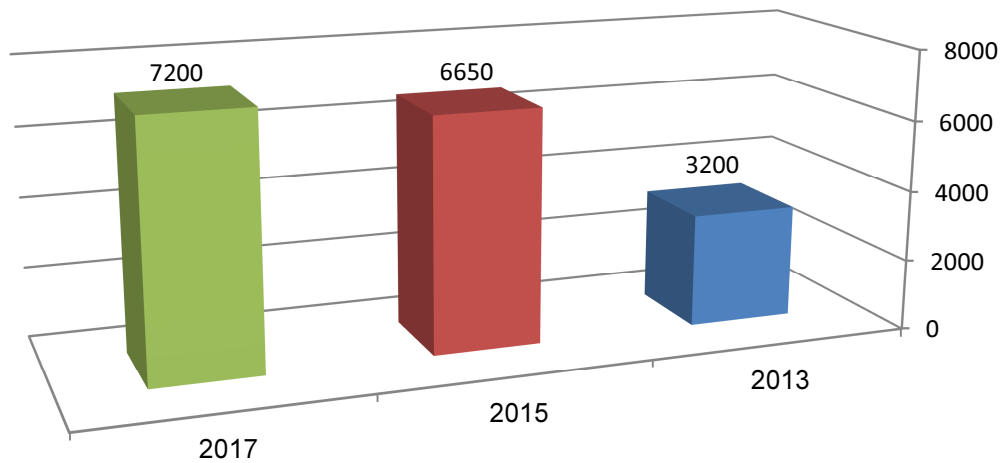
"כן לזקן" לקידום זכויות הזקנים, ת"ד 6001, ירושלים 91060
 "KEN LAZAKEN" advancing elder rights, P.O.B 6001, Jerusalem 91060
 "انعم للشيخ" تقدم حقوق الشيخ، ص.ب. 6001، اورشليم القدس 91060
 ☎ 02-6231156 ☎ 02-6242710 kenlazaken@bezeqint.net

בסיוע הקרן לירושלים

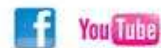
א. מספר הפניות למוקד

במהלך השנים אנו רואים צמיחה ועליה מתמדת במספר הפונים לשירות מוקד הזכויות של "כן לזקן" בשפות עברית ורוסית כאחד. מגמה זו מעידה על הצורך הרב במידע וסיוע במימוש הזכויות בקרב אוכלוסיית הקשישים בישראל, הן הוותיקים והן העולים.

מספר פניות לפי שנה

למידע נוסף ולתרומות בקרו באתרנו kenlazaken.org.il

המועצה המייעצת

פרופ' אריאלה לבנשטיין
פרופ' פייסל עזאזה
פרופ' מנחם פיינרו
ע"ד אנידור פלדמן
ד"ר זאב פרידמן
פרופ' יוחנן שטסמן

פרופ' יעקב קופ - יו"ר
ד"ר משה איזק
עו"ד ימימה נבאי
פרופ' יעקב גינדין
פרופ' שירה הנטמן
פרופ' חנה יבלונקה

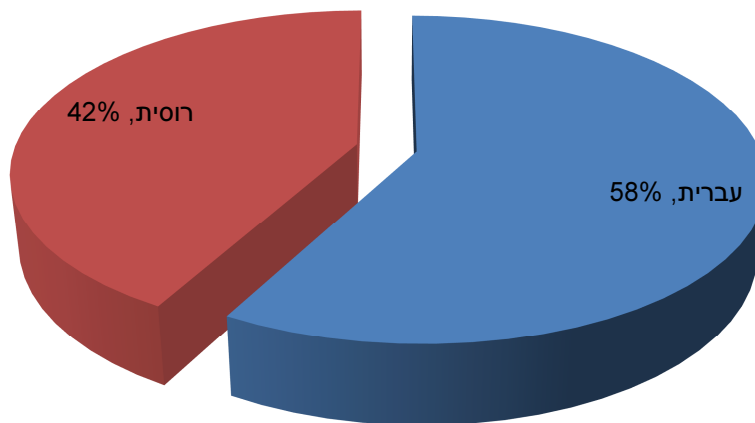
"כן לזקן" לקידום זכויות הזקנים, ת"ד 6001, ירושלים 91060
"KEN LAZAKEN" advancing elder rights, P.O.B 6001, Jerusalem 91060
"انعم للشيخ" تقدم حقوق الشيخ، ص.ب. 6001، اورشليم القدس 91060
☎ 02-6231156 ☎ 02-6242710
kenlazaken@bezeqint.net

בסיוע הקרן לירושלים

ב. התפלגות פניות לפי שפה

בניגוד לשנים עברו, בשנת 2017 שיעור הפניות ברוסית (42%) היה נמוך ממספר הפניות בעברית (58%). אנו מייחסים זאת למהפך בהיקף הפרסום בכל אחת מהשפות, ירידה בהיקף הפרסום ברוסית בשל סגירת רשות השידור, לעומת עליה בהיקף הפרסום בעברית עקב תשדירי פרובונו שקיבלנו בערוצים 10 ו-22.

התפלגות פניות לפי שפה 2017

למידע נוסף ולתרומות בקרו באתרנו kenlazaken.org.il

המועצה המייעצת

פרופ' אריאלה לבנשטיין	פרופ' יעקב קופ - יו"ר
פרופ' פייסל עזאזה	ד"ר משה איזק
פרופ' מנחם פיינרו	עו"ד ימימה נבאי
עו"ד אביגדור פלדמן	פרופ' יעקב גינדין
ד"ר זאב פרידמן	פרופ' שירה הנטמן
פרופ' יוחנן שטסמן	פרופ' חנה יבלונקה

"כן לזקן" לקידום זכויות הזקנים, ת"ד 6001, ירושלים 91060
 "KEN LAZAKEN" advancing elder rights, P.O.B 6001, Jerusalem 91060
 "انعم للشيخ" تقدم حقوق الشيخ، ص.ب. 6001، اورشليم القدس 91060
 ☎ 02-6231156 ☎ 02-6242710 kenlazaken@bezeqint.net

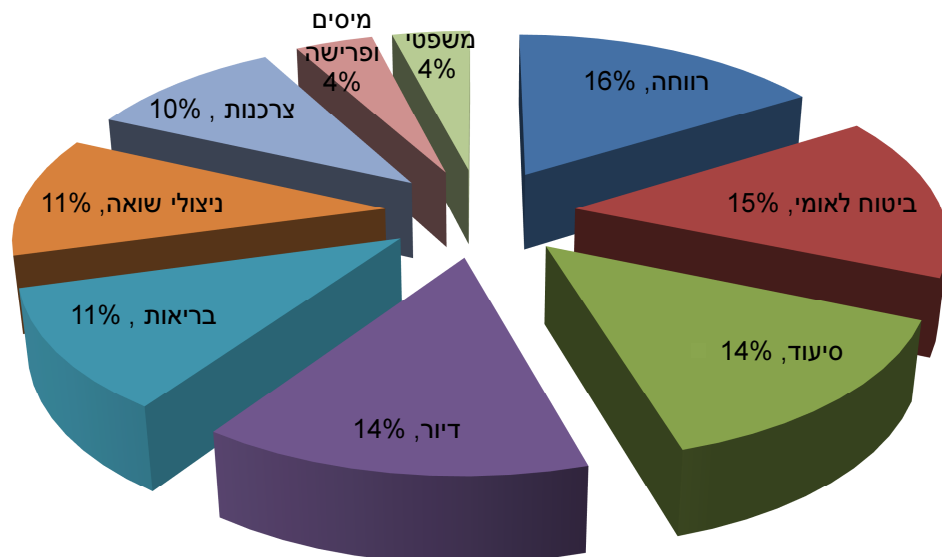
בסיוע הקרן לירושלים

ג. נושא הפניות למוקד

בשנת 2017, התפלגות הפניות הייתה מאוזנת בין התחומים השונים, וזאת בניגוד לשנת 2016 בה חלק גדול מהפניות למוקד הזכויות היו של ניצולי שואה.

עיקר הפניות בשנה זו הגיעו בתחומים של רווחה (16%), ביטוח לאומי (15%), סיעוד (14%) ודיור (14%).

התפלגות נושא הפניות למוקד 2017

למידע נוסף ולתרומות בקרו באתרנו kenlazaken.org.il

המועצה המייעצת
 פרופ' אריאלה לבנשטיין
 פרופ' פייסל עזאזה
 פרופ' מנחם פיינרו
 ע"ד אביגדור פלדמן
 ד"ר זאב פרידמן
 פרופ' יוחנן שטסמן

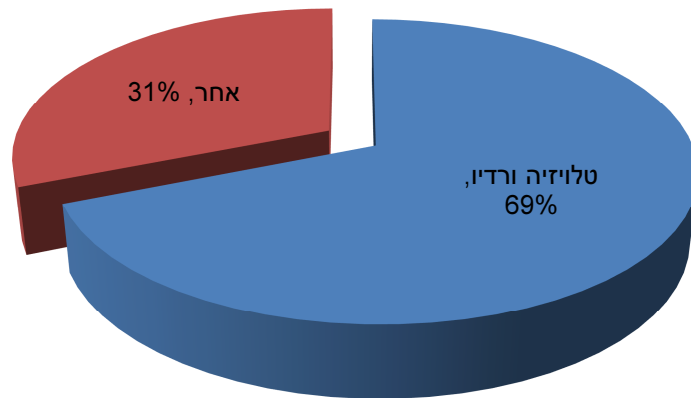
פרופ' יעקב קופ - יו"ר
 ד"ר משה איזק
 עו"ד ימימה נבאי
 פרופ' יעקב גינדין
 פרופ' שירה הנטמן
 פרופ' חנה יבלונקה

"כ"ן לזק"ן לקידום זכויות הזקנים, ת"ד 6001, ירושלים 91060
 "KEN LAZAKEN" advancing elder rights, P.O.B 6001, Jerusalem 91060
 "انعم للشبح" تقدم حقوق الشيوخ، ص.ب. 6001، اورشليم القدس 91060
 ☎ 02-6231156 ☎ 02-6242710
kenlazaken@bezeqint.net
 בסיוע הקרן לירושלים

ד. מהיכן שמעו על מוקד הזכויות

מרבית הפונים שמעו עלינו מתשדירים ברדיו ובטלוויזיה (69%) ואחרים מפה לאוזן, באמצעות המייל, הפייסבוק ועוד.

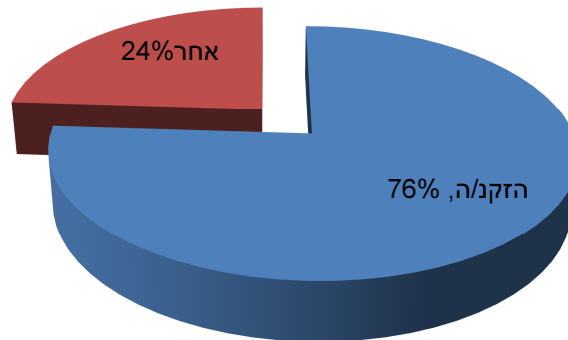
מהיכן שמעו על מוקד הזכויות

ה. הגורם המתקשר למוקד

רוב הפונים למוקד הזכויות בשפה הרוסית הינם הקשישים עצמם (76%), מבין יתר הפונים (24%) מדובר בעיקר בני משפחה ומעט שכנים או אנשי מקצוע.

הגורם המתקשר למוקד

ו. המתנדבות במוקד

במוקד הזכויות בשפות עברית ורוסית פועלות כ- 25 מתנדבות המומחיות בתחום זכויות הזקנים ומהוות צוות קבוע, מסור ומקצועי, עם תחלופה נמוכה. המתנדבות זוכות להכשרה פרטנית וקבוצתית וכשמתאפשר גם לטיולים ומתנות בחגים. את מוקדי הזכויות מרכזות שתי עובדות סוציאליות בעלות ניסיון וידע של עשרות שנים בתחום הזקנה. הן מכשירות את המתנדבות, מסייעות להן, עורכות בקרת איכות למענה הניתן לפונים ומטלפנות לפונים בעצמן במקרים המורכבים ביותר.

ז. דוגמאות להישגים מימוש זכויות

גם בשנת 2017, זכו קשישים רבים למצות את זכויותיהם ולקבל זכויות, שירותים וכספים המגיעים להם בזכות ולא בחסד. להלן מספר דוגמאות למימוש זכויות במוקד השנה:

שירותי הרווחה: גב' ס. ניצולת שואה, בת 80, הסובלת ממחלה קשה, פנתה למוקד הזכויות שלנו בתלונה כי היא נמצאת במצוקה כלכלית קשה ביותר. בדיקתנו העלתה כי לאחר שבעלה סוּדר בבית אבות, נעשתה טעות חמורה על ידי לשכת הרווחה, בחישוב חלוקת קצבת הזקנה המשותפת בין בני הזוג, כך שהיא נותרה עם קצבה נמוכה ביותר, שאינה מאפשר קיום מינימלי. פניותיה הקודמות ללשכת הרווחה שיבחנו מחדש את חלוקת הקצבה, נענו שוב ושוב כי החישוב נכון והיא צריכה להסתדר עם מה שיש. רק לאחר התערבות "כן לזקן" הודתה לשכת הרווחה בטעות, תיקנה את החישוב והשיבה לקשישה 10,000 ש"ח רטרואקטיבית !!!

ניצולי השואה: מר ג. יליד אוקראינה לא ידע שהוא מוכר כניצול שואה ומגיע לו מענק כספי אחת לשנה ממשרד האוצר. לאחר התערבותנו, יקבל 4,960 ₪ מענק שנתי + פטור קבוע מהשתתפות בתשלום לתרופות שבסל.

ביטוח לאומי: גב' א. ניצולת שואה בת 81 שאינה דוברת עברית, פנתה למוקד הזכויות של "כן לזקן" בתלונה כי נוצר לה חוב של 50,000 ש"ח לביטוח לאומי, אותו גובים ממנה בתשלומים של 500 ש"ח מידי חודש. כמו כן, בוטלו זכויותיה להשלמת הכנסה וההטבות הנלוות לכך. מתנדבות "כן לזקן" שבדקו את הנושא מצאו כי החוב נוצר בעקבות מידע שגוי שהיה בידי הביטוח לאומי בדבר הכנסותיה של הקשישה. לאחר התערבותנו המידית, בוטל החוב, הושב לה הסכום שנגבה בטעות ויתר זכויותיה לפי החוק.

צרכנות: מר ד. בן 79 פנה אלינו לאחר ששב מחו"ל ולהפתעתו מצא בחצרו חבילה שהגיעה בדואר ובה מוצרים עליהם חויב באשראי בסכום של 5,000 ₪. לדבריו, הוא מעולם לא הזמין

מוצרים אלה, אך החברה סירבה לקחת את המוצרים ולהשיב לו את כספו. לאחר התערבותנו, הוחזרה החבילה לחברה וכספו של הקשיש הושב לו.

בריאות: גב' מ. קשישה, ניצולת שואה, חשה ברע והזמינה אמבולנס. מאחר ולא אושפזה, מד"א חייבו אותה בתשלום של 90 ש"ח, אותו התקשתה לשלם. לאחר התערבותנו, מד"א החזירו לקשישה את מלוא הסכום (עקב היותה ניצולת שואה).

דיור: גב' א. מתגוררת מזה שנים רבות בדירה של חברה משכנת. עקב בעיית רטיבות חמורה היא פנתה פעמים רבות לחברה המשכנת, אך הבעיה לא טופלה. לאחר התערבותנו, הגיע קבלן וערך שיפוץ מלא לשביעות רצונה.

פנסיה: גמלאית מבוגרת שהופסקו לה לפתע תשלומי הפנסיה החודשית, ללא כל הסבר ומבלי שתבין מדוע, פנתה אלינו במצוקתה. 24 שעות לאחר פנייתה אלינו, חודשה לה הפנסיה וכן תקבל החזר רטרואקטיבי עבור החודשים הקודמים.

אלו הן רק מקצת הדוגמאות להישגים במוקד הזכויות.

פעילות ציבורית "כן לזקן" 2017

"כן לזקן" מהווה כוח מרכזי במאבקים לקידום זכויות הזקנים, ופועל בהתמדה להגנה ולקידום זכויות הזקנים, באמצעות חקיקה, שימוש בכלים משפטיים ותקשורתיים. המאבקים שיזם הארגון השפיעו על קובעי המדיניות בנושאים שונים.

נושאים הנמצאים כיום על סדר היום הציבורי שלנו:

השוואת תנאים בין חברות הביטוח לביטוח לאומי בקביעת זכאות לקצבת סיעוד

לאחר שנים של מאבק למניעת כפל הבדיקות של חברות הביטוח הסיעודי, הודיעה הממונה על הביטוח, דורית סלינגר, שחברות הביטוח הפרטיות יידרשו להכיר בבדיקות התפקוד הסיעודי של הביטוח הלאומי. ההחלטה תקשה מאד על חברות הביטוח הפרטיות להתחמק מהפעלת הביטוח כפי שעשו עד עתה.

בג"צ הרב-קו

בשנת 2014 הגיש "כן לזקן" עתירה לבג"צ בעקבות הוראת משרד התחבורה שלא להקנות את ההנחה ברכבת הקלה בירושלים וברכבת ישראל אלא באמצעות כרטיס הרב-קו, בניגוד לחוק האזרחים הותיקים. לאחרונה, נדחתה עתירתנו אך בשל ההכרה בקושי שנוצר, נפתחו עוד מספר עשרות אתרים בהם יכולים אזרחים ותיקים לקבל כרטיס רב-קו.

בג"צ ניצולי השואה שעלו אחרי 1953

לפני כשלוש שנים הגיש "כן לזקן" עתירה לבג"צ בה נתבקש בית המשפט להורות על החלת הזכויות שניתנות רק לניצולים שעלו לפני אוקטובר 1953 על כלל הניצולים. השנה בית המשפט אמנם דחה את העתירה, אולם הכיר ב"קשיי שוויון" שמעוררת האבחנה שיצרה המדינה. כמו כן נאמר כי יש לפעול על מנת שהנושא לא ירד מסדר היום ונקבע כי יש להביא

את פסק הדין בפני שר האוצר, יו"ר הכנסת וראש הממשלה. כחלק מתשובת המדינה, ניתנה הכרה לעוד כ-2800 ניצולי שואה, שלא הוכרו עד אז.

הנחות להצגות בהיכל התרבות בסביון

הובא לידיעתנו, שבניגוד לחוק האזרחים הוותיקים, היכל התרבות בסביון המקבל תמיכה מהמדינה אינו נותן הנחות לזקנים, בכרטיסים להצגות המועלות במקום. לאחר פניה רשמית של היועמ"ש של "כן לזקן" הם תיקנו את דרכם ויתנו מעתה את ההנחות לזכאים.

מאבק על הרפורמה בסיעוד

אנו פועלים באינטנסיביות, ללא הפסקה, יחד עם האגודה לזכויות האזרח, ואחרים, לא להניח לנושא הסיעוד לרדת מסדר היום הציבורי. חשוב לציין, כי כמה מהנושאים אותם אנחנו מעלים שוב ושוב מזה כעשור, נכנסו להצעת הרפורמה, בהם: ביטול השתתפות ילדים באשפוז הסיעודי, הגדלת מספר שעות הטיפול בבית ועוד. אך עדין לא הונחה הצעת חוק ולא ברור מתי (אם) ההצעות אכן יהפכו למציאות.

העלאת קיצבאות הזיקנה

אנו דורשים להעלות את קצבאות הזיקנה לגובה שכר המינימום. במקביל אנו מציעים לבטל את קצבת השלמת הכנסה וכן למסות את הקצבאות, בהתאם לסך ההכנסות של הזקן. מאבקנו המתמיד להעלאת קצבאות הזיקנה הביא לכך, שהנושא אינו יורד מסדר היום. לאחרונה הצטרפה גם התאחדות התעשיינים למאבק.

הנחות במוניות שירות

בשיתוף עם ארגון 15 דקות – ארגון צרכני תחבורה ציבורית בישראל, פנינו בדרישה לתת הנחות של 50% לזקנים בתשלום גם בנסיעות במוניות השירות. בדצמבר 2017 הודיע שר התחבורה, כי ההנחות ינתנו, באמצעות הרב-קו גם במוניות השירות, החל מעוד שנתיים.

דמי ליווי לעיוורים

על פי הדין בישראל, אדם שהופך לעיוור בגיל זיקנה, אינו זכאי לרוב הזכויות המגיעות לאדם בגיל עבודה. לאחרונה פנינו שוב לשר הרווחה במכתב מיצוי הליכים, ובאם לא יביא לתיקון המצב, ניאלץ לפנות לערכאות משפטיות בנדון.

הביטוחים הסיעודיים הקולקטיביים

"כן לזקן" הגיש בשנת 2016 תביעה ייצוגית בנושא הביטוחים הסיעודיים הקולקטיביים משום שמאז 2011 הופסקו התקשרויות ביוזמת חברות הביטוח, אשר החליטו כי הפוליסות אינן עוד רווחיות להן. מאחר שביטוח סיעודי מופעל בדרך כלל בגיל זיקנה, עצם מכירתן של פוליסות כאלה, היתה צריכה להאסר מראש. לדוגמא, קשישה ששילמה כ-150 ₪ לכיסוי ביטוחי של 5000 ₪ בחודש, קיבלה הצעה לעבור לביטוח מקביל תמורת 2830 ₪ בחודש!

הנחות בארנונה לאזרחים ותיקים

לאחרונה הגשנו, באמצעות ח"כ מוסי רז, הצעת חוק בעניין ההנחות בארנונה לאזרחים ותיקים, מטרת החוק לייצר אחידות בהנחות בארנונה, באזורי הארץ השונים, לתקן אי-התאמות בין דברי חקיקה שונים ולקבוע מנגנון אוטומטי למתן ההנחות.

הצמדת הגמלאות לתנאי העובדים הפעילים ולשכר הממוצע במשק

אנו פועלים כל העת, לתקן העוול שנגרם בתיקון חוק הגמלאות, אשר הפריד בין עובדי המדינה לבין גמלאי שירות המדינה, וקבע כי לא יוצמדו עוד זכויות הגמלאים לזכויות העובדים הפעילים. אנו דורשים, כי יוחזר הסעיף שהחיל את תנאי העובדים הפעילים על הגמלאים וכי הגמלה תוצמד לשכר הממוצע במשק.

בין התורמים שלנו בהווה ובעבר

הקרן לירושלים, קרן דן וגלוריה שוסטרמן, נשר מפעלי מלט, מתן משקיעים בקהילה, טבע, הקרן החדשה, IBI השקעות, בזק, בנק הפועלים, פדרציית ניו יורק, קרן אריסון, קרן רוכליון, יד הנדיב, קרן גולדמן, קרן גימפריך, חסויות לאירוע שנתי, תרומות מיחידים באמצעות "עגול לטובה" ועוד

בשנת 2018

בכוונתנו להמשיך בכל עוצמתנו, בטיפול הפרטני במוקד הזכויות כמו גם בפעילותנו הציבורית, לקידום זכויות הזקנים בישראל.

בברכה,

ביאנקה יואל
מנהלת

עו"ס נתן לבון
יו"ר